

T.C.
ESKİŞEHİR
VALİLİĞİ

Minyatürlerle Yunus Emre Menkıbeleri

Yunus Emre Epics with Miniatures

T.C.
ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ
Yayın No: 12

3. BASKI

T.C.
Eskişehir Valiliği
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Mayıs / May 2011
Yayın No: 12

Minyatürlerle Yunus Emre Menkıbeleri
Yunus Emre Epics with Miniatures

Metin Yazarı : **Mustafa ÖZÇELİK**
Araştırmacı / Yazar

Minyatürler : **Funda YEŞİLYURT**
Atatürk Üniversitesi, GSF Öğretim Üyesi

Kadir DURMUŞ / Edward McQUAID
Çeviri / İngilizce Redaksiyon

İhsan ENGÜN / Mehmet KONUKÇU
Türkçe Redaksiyon

Bu eser İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nce hazırlanmış,
Yunus Emre Kültür Sanat ve Turizm Vakfı tarafından bastırılmıştır.
Mayıs / May 2011

ISBN: 978-605363-782-0

Baskı
Sistem Ofset , ANKARA
3. Baskı, Mayıs 2011

Minyatürlerle
Yunus Emre
Menkıbeleri
Yunus Emre Epics with Miniatures

Sunuş

Yaşadığımız yüzyılda çok kısa sürede büyük değişimler gerçekleşmektedir. Tüm olup bitenler insanlığı farklı boyutlarda etkilemektedir. Dünya her zamankinden daha fazla huzura, dinginliğe muhtaç durumdadır. Hiçbir ayırım gözetmeksizin insanlığa huzur ve barış ortamını sağlayacak çareler aranmaktadır. Anlaşıldı ki dünyanın bir kısmı sıkıntılar çekerken diğer kısmı asla mutluluğu bulamayacaktır.

Dün yaşanan sıkıntılar bu gün başka biçimlerde varlığını sürdürmektedir. Yunus Emre, yüzyıllar önce insanlığa seslendiği dizeleriyle bu günde yaşamaktadır. O'nun düşüncesi dünyada yaşanan sorunlara her daim çözümler sunagelmıştır. Yunus Emre'nin ünü yaşadığı coğrafyadan dünyaya yayılmıştır. Bizlere düşen görev büyük düşünürümüzün insanlığa sunduğu mesajları layıkıyla anlayıp farklı biçimlerde yayabilmektir.

Çocukların, gençlerin, büyüklerin, kısacası herkesin bilge bir insan olan Yunus Emre'yi tanımaları için hazırlanan "*Minyatürlerle Yunus Emre Menkıbeleri*" nin yeni baskısının yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu vesileyle, broşürün hazırlamasında ve basılmasında emeği geçenlere teşekkür ederim.

Mehmet KILIÇLAR
Eskişehir Valisi

Preface

Many great changes occur in the century we are in. All goings-on affect the humanity in different aspects. World needs more peace, quietness more than every time. Remedies that will provide peace and silence to the people without any discrimination are sought for. Plainly while some part of the world has troubles the other part will never be able to find the happiness.

The troubles experiences in past survives in various forms today. Yunus Emre lives also in today with the verses he vocalized many centuries ago. His thought has been providing solutions to the problems lived in the world all the times. The fame of Yunus Emre has spread to the world from the geography he has lived. The duty falling on the side of us is to understand the messages presented by our great thinker to the humanity deservedly and spread them in different manners.

*Printing of new edition of the "**Yunus Emre Epics with Miniatures**" is required to ensure children, youth, adults, shortly everyone to be acquainted with Yunus Emre, who is a wise man. Hereby I thank to everyone those who contributed to preparation and printing of the brochure.*

Mehmet KILIÇLAR
Eskişehir Governor

Menkıbeler ve Yunus

" Tarih yapar fakat efsane güzelleştirir."

(Sümer Efsanesi)

Menkıbe, tanınmış ve tarihe geçmiş kişilere ait fıkra, hikaye ve efsanelere verilen addır. Menkıbeler, ele aldıkları kişilerin halkın gözünde nasıl görüldüğüne dair ortaya koyduğu özellikler açısından çok önemlidir. Belgeler, birçok özellikleriyle, yaşananların anlaşılmasında güvenilirliği olan kaynaklardır. Menkıbelerde ise belgelerdeki nesnellik görülmez. Menkıbeler, gönül gözüyle görüleni anlatan sözlü ürünlerdir. Yazıya daha sonra geçirilmişlerdir.

Efsaneler ve menkıbeler içinde özellikle velilere ait olanların farklı bir önemi vardır. Bu tür eserler ele aldıkları devri aydınlattıkları gibi, tasavvuf kültürünün tarihine, sosyoloji, psikoloji ve folklor çalışmalarına da kaynaklık ederler. Menkıbeler, ayrıca kaynaklara göre küçük değişikliklere de uğramışlardır.

Minyatür ise , matbaanın icadından önce daha çok el yazması kitapları ışık, gölge ve derinliği dikkate almadan renkli ve küçük resimlerle süsleme sanatıdır. Büyük ölçüde yapıldıkları çağın tarihsel belgesi niteliğindedir.

Bu çalışmamızın amacı , bir yandan unutulmakta olan Yunus menkıbelerini hatırlatmak, bir yandan da minyatür sanatımızı sevdirek devamlılığını sağlamak ve yaygınlaştırmaktır.

Bu sanata gönül verilmesi dileğiyle...

Ali Osman Gül

İl Kültür ve Turizm Müdürü

Yunus Emre and his Epics

"History is the reality, but epics make it more attractive."

(From a Sumerian Legend)

Epics are the anecdotes, stories or legends that make reference to famous historical people. Epics are crucial in terms of their characteristics, reflecting the place of their heroes in people's eyes. Documents are reliable sources, in many aspects, in reporting events that have been lived. However, the objectivity of documents cannot be seen in epics. Epics are oral products, reporting events seen from the heart. They are scripted later.

Amongst legends and epics, those telling stories of religious people are of great significance. Besides enlightening lives in their period, epics serve as the main sources in terms of the history of Sufism culture, sociology, psychology and folkloric studies. On the other hand, epics experience minor changes in accordance with those reporting them.

As for the miniature, it is an art form decorating hand-written documents with small colourful drawings without consideration for light, shadow or depth before the invention of the print. It is usually in the form of a document reflecting the era in which it was drawn.

The aim of this study, while telling the epics of Yunus Emre, which may soon be forgotten, is having people enjoy the art of miniature and to continue and publicise.

We wish for people to set their hearts on this form of traditional art.

Ali Osman Gül

City Culture and Tourism Director

Yunus Emre'nin Hayatı ve Eserleri

Yaşadığı çağ ve hayatı

Türk edebiyatını, kültür ve düşünce hayatımızı çok derinden etkileyen Yunus Emre, 13. yüzyılın ikinci yarısıyla 14. yüzyılın ilk çeyreği arasında yaşamış bir Türkmen dervişidir. Bu çağ, Selçukluların sonu ile Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarına rastlamaktadır. Anadolu Selçukluları döneminde Anadolu'da birçok şehir imar edilmiş, birer ilim ve kültür merkezi haline dönüşmüştür. Fakat Moğol istilas ve yağmalar Anadolu insanını yoksulluğa ve umutsuzluğa sürüklemiştir. Bu dönem Mevlâna, Hacı Bektaş-ı Veli, Şeyh Edebali gibi tasavvuf önderlerinin birleştirici çabalarıyla atlatılmıştır. Yunus Emre, 1240 yılında Eskişehir'in Mihaliççık ve Sivrihisar ilçeleri arasında kalan Sarıköy (Yunus Emre)'de doğmuştur. Şiirlerinde Âşık Yunus, Bî-çâre Yunus, Koca Yunus, Derviş Yunus, Yunus Emrem, Miskin Yunus, Ümmi Yunus gibi mahlaslar kullanmıştır. Şiirlerinden çıkardığımız sonuca göre öğrenimini muhtemelen Konya'da yapmıştır. Devrinin geçerli dilleri olan Arapça ve Farsçayı, İslâmî ilimleri bilmektedir.

Düşünce dünyası

Yunus, İslâm tasavvuf düşüncesine bağlı bir şairdir. Dolayısıyla şiirlerinde bu düşünceyi dile getirmiştir. Bu düşüncede esas olan Allah ve insan sevgisidir. Bu sevgiyi en önemli ilke kabul eden tasavvuf düşüncesine göre tek bir gerçek varlık vardır. O da Allah'tır. Bütün mutasavvıflar gibi Yunus da bu görüşten hareket eder. Varlığı, ölümü, aşkı, kainatı bu görüşe göre izah eder. Yunus Emre, böyle bir mutasavvıf olarak Allah, ilahi aşk, varlık, yokluk, hayat ve ölüm meseleleri üzerinde durur.

Vefatı

Yunus Emre'nin vefat tarihi 1320'dir. Mezarı, doğduğu yer olan Yunus Emre Beldesi'ndedir.

Yunus Emre's Life and Works

The Era in which he Lived and his Life

Yunus Emre, who influenced Turkish literature, culture and philosophy of life deeply, was a Turcoman dervish who lived in last quarter of the thirteenth century and the early part of the fourteenth century. This period touches on the end of the Seljuk Period and the foundation of the Ottoman Empire. Many cities were established at that time, and many became scientific and cultural centres in the Anatolian Seljuk Period. However, the Mongolian invasion and the subsequent depravations dragged the people of Anatolia into poverty and despair. This difficult period was overcome through the collective efforts of sufistic leaders such as Mevlana, Hacı Bektaş-i Veli and Hacı Bayram Veli. Yunus Emre was born in Sarıköy (today's Yunus Emre town) located between Mihaliççık and Sivrihisar in 1240. He used various pseudonyms, such as Âşık Yunus (Yunus the Lover), Bîçare Yunus (Poor Yunus), Koca Yunus (aged Yunus), Dervish Yunus, Yunus Emrem and Miskin Yunus (Yunus the Miserable). As inferred from his poems, he received his education in Konya. He knew the Arabic and Persian Languages, valid languages of his period, and Islamic sciences well.

His Philosophical World

Yunus was a poet who was constant to Islamic Sufism philosophy. Accordingly, he expressed this philosophy in his poetry. The main point of this philosophy is his love of Allah and humanity in general. There is only one real being in Sufistic philosophy. It is the one God, Allah. As all the other Sufis, he acts from this thought. He illuminates the concepts of presence, death, love and the universe from this perspective. As with this kind of Sufi, Yunus Emre focuses on Allah, divine love, existence and abstinence, life, death and the love of other human beings (humanism).

His Death

Yunus Emre died in 1320. His tomb is in his birth place, Yunus Emre town.

ESERLERİ

Divan:

Yunus'un asıl şiirlerinin bulunduğu eseridir. Yunus'a isnat edilen şiirlerin sayısı 1000'i geçmesine rağmen, divanda üç yüz civarında şiir bulunmaktadır.

Risalet-ün Nushiyye : "Öğüt Kitapçığı" anlamına gelen bu eseri bir mesnevidir. Türk diliyle yazılan ilk öğüt kitaplarından biri olan bu manzume sadece tasavvuf edebiyatı açısından değil, Türk dili ve kültür tarihi açısından da çok önemlidir. Eserde, kinayeli sembollerle İslami bilgiler ele alınmıştır. Başlangıç ve nesir bölümünün dışında altı bölüm daha vardır.

Başlangıç bölümünde insanın yaratılışıyla ilgili bilgiler yer almaktadır.

Çok kısa olan nesir bölümünde ise akıl konusu işlenmektedir. Birinci bölüm, ruh ve akıldan, ikinci bölüm kanaatten, üçüncü bölüm gazaptan, dördüncü bölüm sabırdan, beşinci bölüm haset yani kıskançlıktan, altıncı bölüm akıl, doğruluk ve ahlâktan söz etmektedir.

Yunus Emre ve insan sevgisi

Yunus'un düşünce dünyasındaki en önemli kavram şüphesiz ki insan sevgisidir. Dünya edebiyatında bile insanı bu denli yücelten ve seven bir şaire rastlanmaz. Batı'nın "hümanizm" adıyla ulaşmaya çalıştığı bu düşünce seviyesine Yunus, asırlar öncesinden ulaşmıştır. Yunus'u bu yüzden batılı anlamda bir hümanist olarak göremeyiz. O, batılı hümanistlerin aksine insanı Allah'ın en güzel ve en mükemmel yarattığı varlık olarak sevmektedir.

Bu düşüncesini de
"Yaradılmışı severiz; Yaradan'dan ötürü"
dizelerinde dile getirmektedir.

HIS WORKS

The Yunus Emre Divanı (Poetry of Yunus Emre)

This main study included his real poems. Although there are over one thousand poems attributed to Yunus Emre, there are approximately 300 of his poems in this divan (a collection of poems).

Risalet-ün Nushiyye : This means 'An Advice Booklet'; this study is a type of masnavi. Being an 'advice book' written in Turkish, this manzume (set of poems) is not only important for Sufistic Literature, but also for the history of Turkish language and culture. Islamic teachings are focused on through allusion in this study. Besides the prose introduction, there are six further chapters in this study.

The introduction chapter includes information about the creation of humanity.

As for the short prose part, the psyche is the main subject.

The first chapter concerns the soul and the psyche.

The second chapter concerns contentment.

The third chapter concerns great affliction.

The fourth chapter is about sufferance.

The fifth chapter concerns envy and jealousy.

The sixth chapter deals with wit, truth, and morality.

Yunus Emre and the Love of Humanity

The most important concept in Yunus Emre's philosophy is the love of humanity. No other poet glorifies humanity as much in world literature. This philosophy, which the West tried to emulate under the name of humanism, can be traced back to Yunus Emre centuries ago. For this reason, we cannot consider Yunus as a typical humanist from a western perspective. Contrary to western humanists, he loves human beings as the most perfect creatures created by Allah, expressing his thoughts in the verse,

"We love the creatures, due to the Creator."

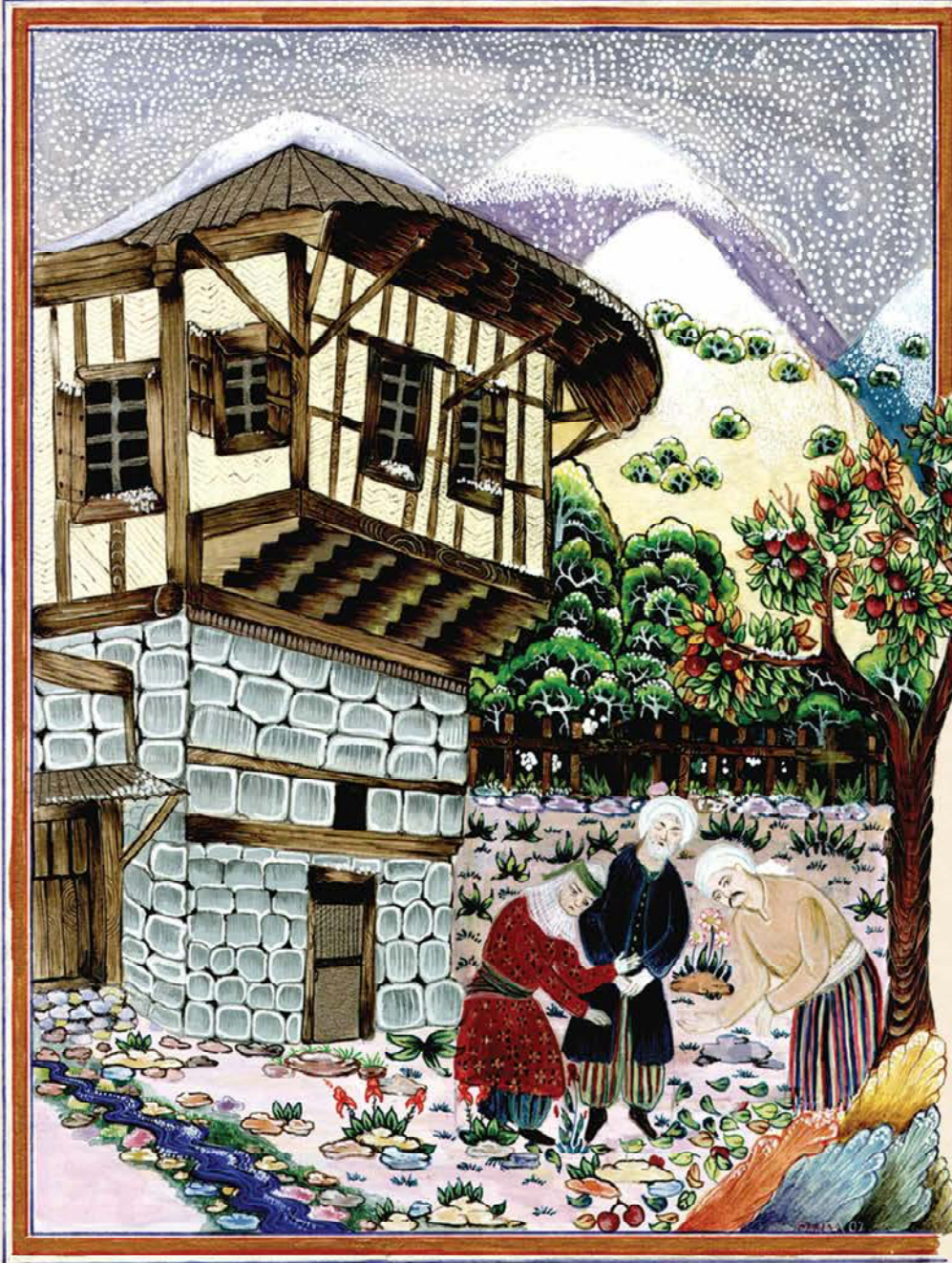

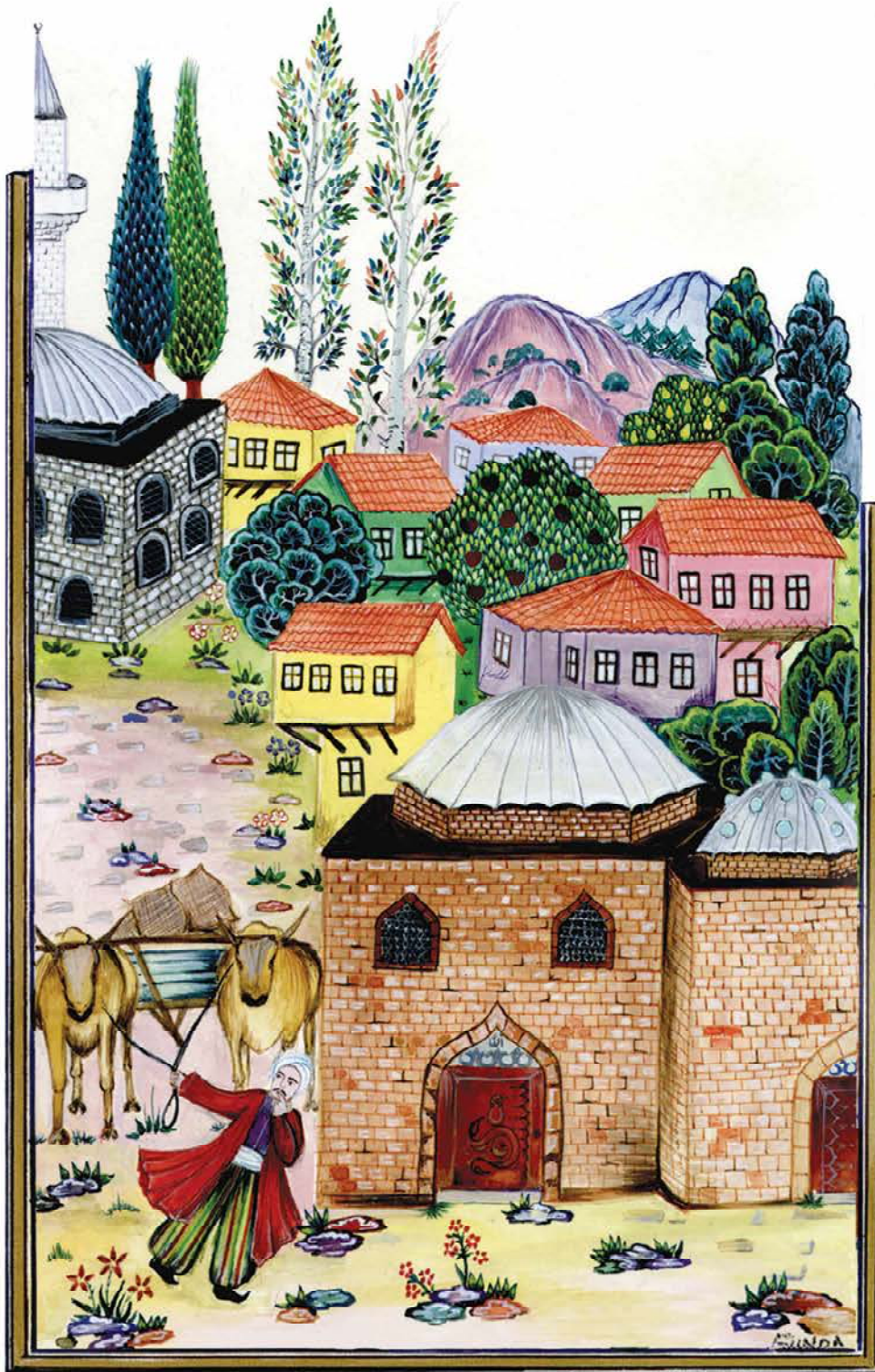
Dergâha Doğru

Hacı Bektaş-ı Veli, Horasan diyarından Rum'a (Anadolu'ya) gelip yerleştikten sonra veliliği ve kerametleri etrafa yayıldı. Her taraftan müritleri ve sevenleri gelmeye; büyük meclisler kurulmaya başlandı. Fakir halli kimseler de gelir, ondan nasib alır giderlerdi. O zaman, Sivrihisar'ın kuzey tarafında Sarıköy denen yerde Yunus derler bir kimse var idi. Gayet fakir halli olup ekincilik ederdi. Bir vakit kıtlık oldu, ekinden bir nesne hasıl olmadı. Yunus, Hacı Bektaş'ın güzel özelliklerini işitti. Hiç kimsenin bu kapıdan boş dönmemesi onu umutlandırdı. Oraya gidip biraz buğday istemeyi düşündü. Çünkü ailesi zor durumdaydı. Eli boş gitmemek için öküzüne dağdan alıç topladı, yükleyip Sulucakarahöyük'e doğru yola koyuldu.

Towards the Dergah (Lodge)

Having migrated to Rum (Anatolia) from Khorasan, the sainthood and wonders of Hacı Bektaş-i Veli were spread around. His disciples and followers started to appear in different places, and sizeable lodges started to be set up. Even the poor came and to get their share of pleasure from him. At that time, a character called Yunus appeared, from the village of Sarıköy, to the north of Sivrihisar. He was relatively poor and busied himself with farm labouring. One time, a famine descended on the people and he couldn't harvest even a single ear of wheat. Yunus heard of the goodness of Hacı Bektaş. The belief that no-one would return home empty handed made him hopeful. Yunus thought of going there to ask for wheat because his family was on a dire position. In order not to go there empty-handed, he picked some hawthorn and put it in the saddlebag of his ox and set forth towards the Sulucakarahöyük.

Hacı Bektaş Dergâhında

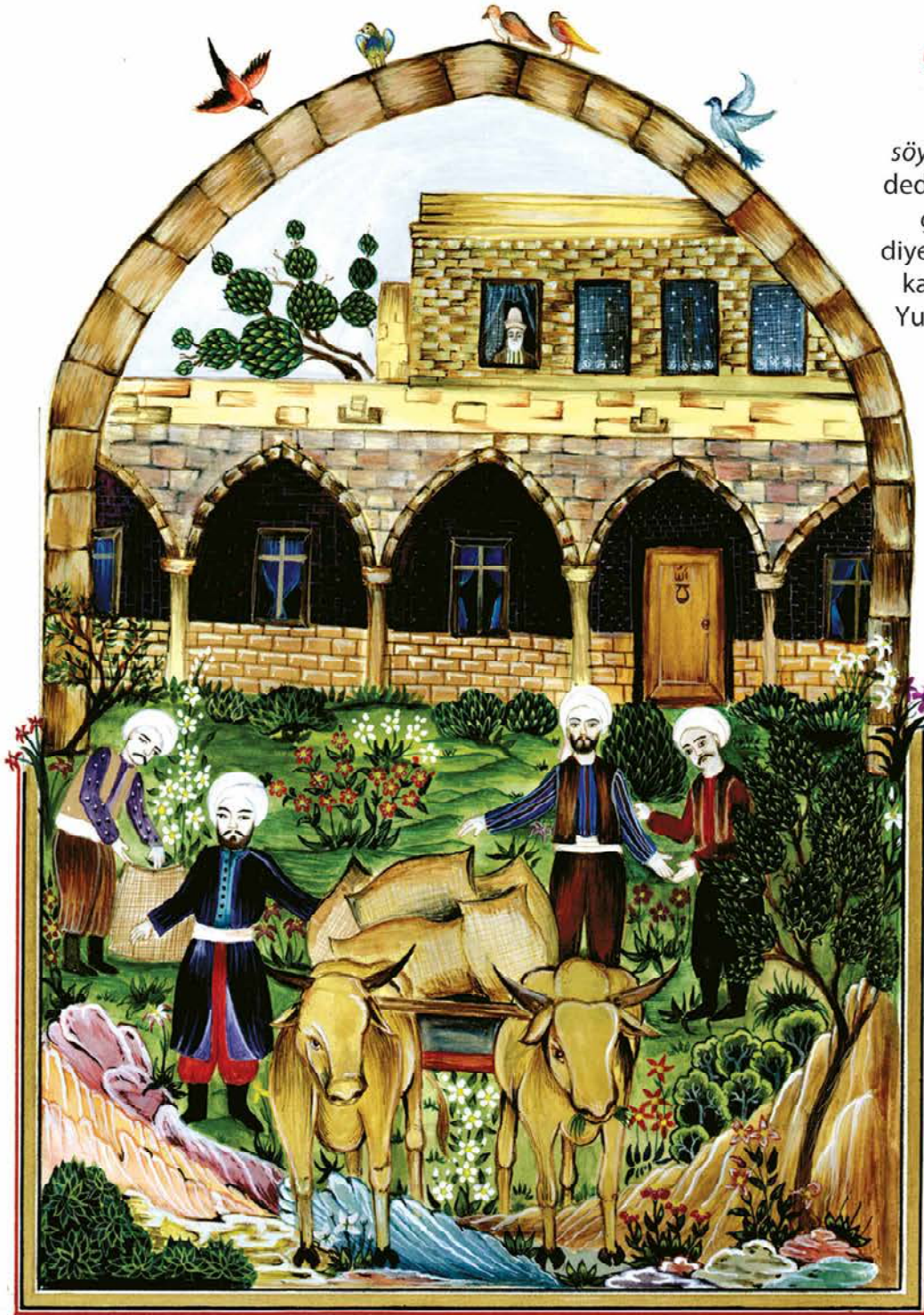

Yunus, Sulucakarahöyük'e varınca, Hacı Bektaş-ı Velî Dergâhı'nda sevgiyle karşılandı. İsteğinin ne olduğu soruldu. Getirdiği alıçları sunup *"Ben fakir bir kimseyim, bu yıl ekinimden bir nesne alamadım, ümidim odur ki, bana buğday veresiniz."* dedi. Hacı Bektaş'ın yakınları Yunus'a çorba ikram ettiler. Alıcından yediler. *"Biraz dinlen, sonra isteğini Hünkâr'a arz ederiz."* dediler. Yunus birkaç gün orada eğlendi. Daha sonra dileği Hacı Bektaş'a arz edildi. O da, *"Sorun bakalım ne ister, buğday mı, erenler nefesi mi verelim?"* dedi. Sordular, Yunus *"Ben nefesi neyleyeyim, bana buğday gerek."* diye cevap verdi. Yunus'un cevabını Hacı Bektaş'a bildirdiler. Hünkâr, *"Varın Yunus'a söyleyin, alıcının her tanesi için iki nefes verelim."* buyurdu. Yunus: *"Ailem ve çocuklarım var, nefes karın doyurmaz, lütfederse buğday versinler."* dedi.

In Hacı Bektaş's Dergah (Lodge)

Yunus was welcomed with amity in Hacı Bektaş's dergah at Sulucakarahöyük. He was asked what he wanted. Offering the hawthorn he had brought, he replied, *"I am a poor man, I haven't taken any harvest from my crop this year, I hope you give me some wheat."* The men of Hacı Bektaş offered him some soup and ate from his hawthorn. *"Have a rest,"* they said, *"Then we will take your wish to the master."*

Yunus stayed there for a few days. Then his wish was proposed to Hacı Bektaş who said, *"Ask him if he wants wheat or a breath of auspices of holy people."* They asked. *"What can I do with blow? I need wheat,"* he replied. They took his reply to Hacı Bektaş. The master said, *"Go and tell Yunus that we can give ten blows of auspices for each grain of his hawthorn."* *"I have a family and children,"* he replied, *"A breath won't feed us, he would be so good as to grant us some wheat,"* he said.

Buğday mı, Nefes mi ?

Bu sözü Hacı Bektaş'a arz eylediler. Bu defa "Varın söyleyin, alıcının her çekirdeği başına on nefes verelim." dedi. Yunus bu söze karşılık yine : "Ben nefesi neyleyim, çoluğum çocuğum var ve açlar, bana buğday gerek." diye ısrar etti. Nefese razı olmadı. Hacı Bektaş, dilediği kadar buğday verilmesini emretti, dervişler buğdayı Yunus'un kağnisına yüklediler. Yunus veda edip yola koyuldu, fakat akli başına gelince şöyle düşündü: "Ulu birkişinin huzuruna vardım, bana nasip sundular, alıcımın her çekirdeği başına on nefes verdiler, razı olmadım. Ne olmayacak iş ettim, yanlış yaptım. Şimdi bu buğday birkaç gün içinde tükenir, nefes ise ölünceye dek tükenmez. Ola ki, himmet ettikleri nasibi vereler." diyerek geri dönmeye karar verdi. Hacı Bektaş dergâhına geri döndüğünde kendisine nasibinin Tabduk Emre' ye verildiği söylendi.

Wheat or Breath ?

The men told this to Hacı Bektaş. This time the reply was "Go and tell him that we can give ten breaths of auspices for each grain of his hawthorn." However, again insisted Yunus, "What can I do with breath? I have a family and they are hungry, I need wheat." He didn't accept a breath. Hacı Bektaş then ordered his men to give Yunus as much wheat as he wanted. His dervishes loaded the wheat onto his ox-cart. Having said farewell to the men, Yunus set forth. However, when he came to his senses Yunus thought, "I was before a supreme person, and he offered me grants. He gave ten breaths of auspices for each grain of my hawthorn, I didn't accept it. What a big mistake I have made! This wheat will be finished in a few days, however the breath never ends. I wish I had taken the breath they offered me." He then decided to turn back. When he returned to Hacı Bektaş's Dergah, he was told that his privilege had been given to Tapduk Emre.

Eğri Odun Giremez

Yunus, Tapduk Emre'ye geldi. Hacı Bektaş'ın selâmını söyledi, olup biteni anlattı. Tapduk Emre "Safa geldin, halin bize bildirilmiştir. Hizmet et, emek yetir, nasibini al" dedi. Yunus dedi ki : "Ne hizmet var ise yapalım!" Tapduk'un tekkesinin ardında dağ vardı. Tapduk, Yunus'u dağdan odun getirme hizmetine koştı. Yunus her gün dağdan odun getirir oldu. Odunu sırtına vurup getirirdi. Ama, yaşını ve eğrisini kesmezdi. "Erenler meydanına eğri yakışmaz" derdi. Tam kırk yıl bu hizmeti gördü. Odunu sırtına vurup getirirdi. Bir defasında Tapduk Emre: "Yunus Can, dağda hiç eğri odun yok mu ki hep düzgün odunlar getirirsin?" diye sordu. Yunus da "Şeyhim, burası öyle bir Hak ve doğruluk kapısı ki, buraya değil eğri adam, eğri odun bile giremez." dedi.

Curved Wood Cannot Enter

Yunus went to Tapduk Emre. He gave the kind regards of Hacı Bektaş to him. Tapduk Emre said, "Welcome, your story was told to us. Serve, take great pains, and take your grant." "I can wait on you hand and foot," Yunus said. There was a mountain behind the lodge of Tapduk. Tapduk ordered Yunus to carry wood from the mountain. Yunus started to carry wood from the mountain every day. He carried the wood on his back. However, he couldn't cut the green curved wood. He said, "Curved wood doesn't suit the lodge of a master." He served there for forty years. Sacrificing dervish he held this service for four whole decades, carrying wood on his back. Tapduk Emre once asked, "Yunus, my dear, isn't there any curved wood on the mountain? You always bring neatly shaped wood." "My Sheikh, here is a door of such justice and truth that not only crude men, but also even a single curved piece of wood cannot enter," said Yunus.

Yılan

Bir gün Yunus Emre yine oduna gitti. Fakat o gün odunu çok kestiğinden yanında getirdiği kıl örme, odunu sarmaya yetersiz geldi. Orada bulunan bir yılanı, kıl örme parçası sanarak, getirdiği kıl örmeye ekledi. Odunları sardıktan sonra dergâha getirdi. Tapduk Emre ile Ana Bacı bu durumu gördüler. Tapduk Emre Yunus' un artık gitmesi gerektiğine karar verdi. *"Bir postta iki aslan olmaz," "Bu Yunus'a bu dergâh küçük."* diye düşündü. Ertesi gün Ana Bacı Yunus'a yol izni verildiğini söyledi. Yunus: *"Ne diyeyim? Olan oldu. Kaderim biçildi. Bize eyvallah gerek, ancak... Gidişimizi öğrendik, gelişimiz? Ya gelişimiz? Kaderimizi biçen bunun için bir şey buyurmadı mı? Dönüşümüze izin var mı? Ne zaman var?"* dedi. Ana Bacı cevap verdi : *"Nasipse görüşürüz."* dedi, vakit söylemedi. Yunus, bu sözün ardından yollara düştü.

* Aynı menkıbe, Yunus'un odunları denk yaparken kendisine yardım etmek isteyen iki yılanı ip olarak kullandığı ve işleri biten yılanların Yunus'u selamlayarak ormana döndükleri şeklinde de anlatılır.

The Snake

One day Yunus went for wood. However, since he had cut a lot of wood that day, the wool rope wasn't sufficient for him to tie up the wood he had cut. Supposing a snake he saw there was a wool rope, he tied the wood with the snake by adding it to his own rope. Then he got to the lodge with the snake tied as rope. Tapduk Emre and Ana Bacı (his wife) saw this. Tapduk Emre understood that it was time for Yunus to go. *"Two lions cannot be on the same fell,"* he thought, *"This lodge is too small for Yunus from now on."* The next day, Ana Bacı told Yunus that he was free. Yunus replied, *"What can I say? The die is cast. This is my fate. The thing in my being welcomes it. We have learned of our departure. What about our arrival for a reunion? Didn't the master say anything about this? Is there any permission for our return? And when?"* he asked. Ana Bacı replied, *"If Allah grants it and if it is in our destiny, we will meet."* Then Yunus set off on the road after this speech.

* A similar story is told with Yunus's using two snakes that want to help him as rope to tie the wood, and their saluting him and returning to the mountain after securing the wood for him.

Sucu Yunus

Şeyh Tapduk Emre, Yunus ' a dedi ki : *"Sen su getir, fakirlerin suyunu sen taşı!"* Yunus, bu söz üzerine su getirmeye başladı. Arkasına bir meşin cübbe giyip kırba ile su taşıdı. Bir zaman bu şekilde devam etti. Ama öyle bir an geldi ki, meşin cübbe arkasına yapışmaya başladı. Bu durum ona büyük bir sıkıntı vermekteydi. Bir gün bir dervişe dedi ki : *"Ey kardeş, sırtım gayette acır. Göremem. Şuna bir baksan, acaba acının sebebi nedir?"* O derviş Yunus'un arkasından meşini çıkardı. Gördü ki, sırtı yara olmuş. Şöyle dedi : *"Yunus, sırtın yara olmuş."* Bir miktar mum yağı sürdü. Yunus yine meşini giyip kırbayı alıp su getirmeye gitti. O derviş, Şeyhi Tapduk'a varıp şöyle dedi : *"Sultanım şu Yunus'un sırtı kırbadan yara olmuş. Bu görevi bir başka dervişe verseniz!"* Şeyhi Tapduk dedi ki : *"Yunus, yarasını sana mı gösterdi? Yarasına melhemi senden mi istedi? Madem öyle, varsın gitsin yanımızda durmasın!"* O derviş gelip bunları Yunus'a söyledi. Yunus da üzüntülü bir şekilde oradan ayrıldı ve çöllere düştü. Bir zaman burada kendi başına kaldı.

Yunus the Water Carrier

One day sheikh Tapduk Emre told Yunus, "From now on you will carry water for the poor." So Yunus started to carry water. Wearing a leather cloak he carried water with a kırba (a kind of leather container made for carrying water). As the days passed like this, he felt the pain of the leather cloak sticking to his back. One day, he asked help from another dervish saying, "Brother, I have pain on my back. I cannot see it. Could you please have a look and tell me the reason for the pain on my back?" When Yunus took the leather cloak off, the dervish saw the wound on his back. "Yunus, there is a terrible wound on your back," he said, and applied some candela oil to it. Then Yunus put the leather cloak on again and continued to carry water. The dervish who had assisted Yunus went to Tapduk Emre and said, "Sultan, Yunus has a great wound on his back because of the kırba." "Did Yunus show his wound to you?" replied Tapduk Emre. "And did he want ointment from you? Then tell him to get away and not stay with us." That same dervish went and told this to Yunus. Yunus left there in sadness and went out into the desert. He stayed there alone for a while.

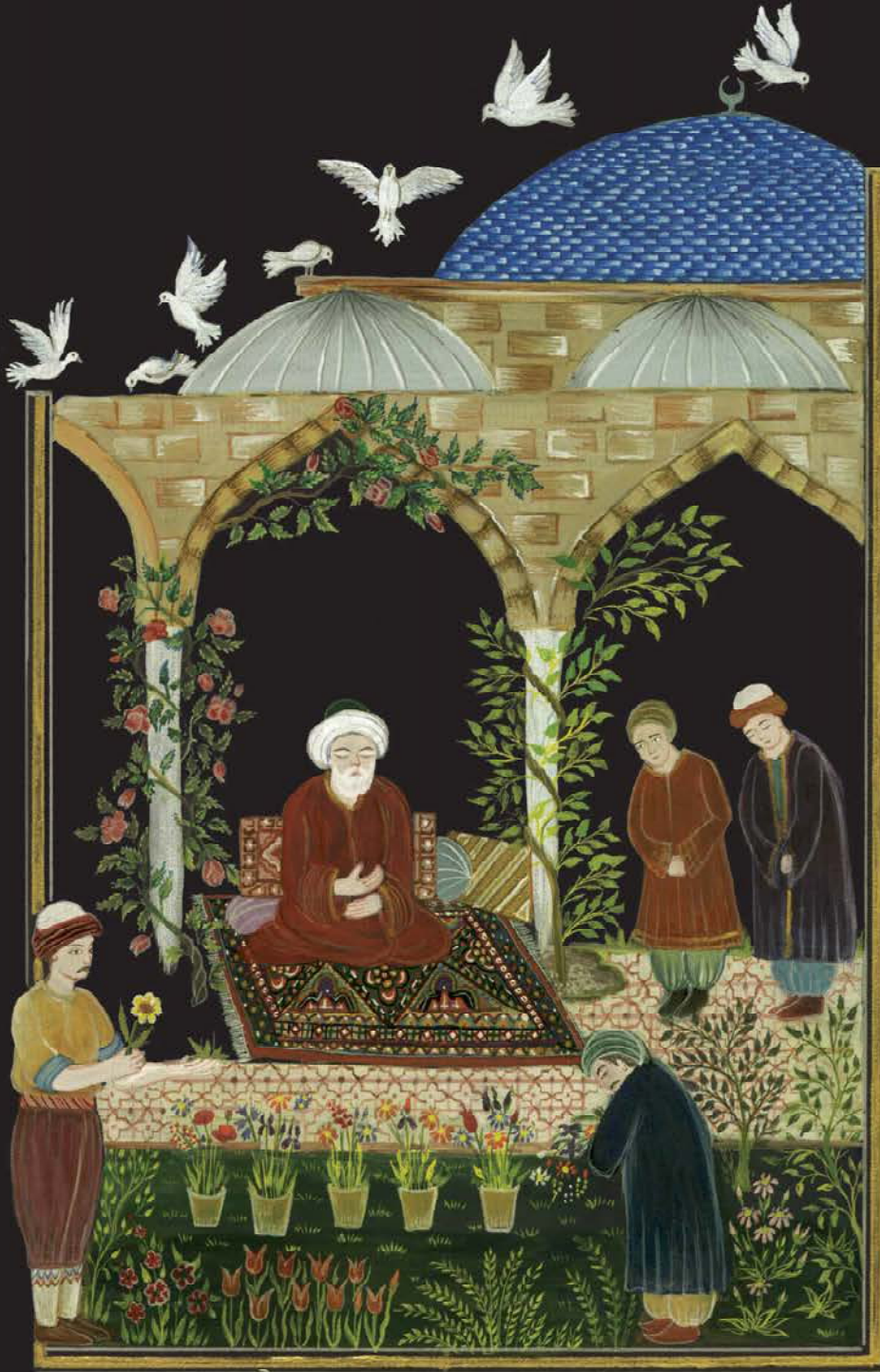

Tek Bir Çiçek

Tabduk Emre bir gün müritlerine : "Bugün hepiniz dağa çıkınız ve bana çiçeklerden demetler getiriniz. En güzel demeti hazırlayana bir hediyem olacak." dedi. Dervişlerin hepsi kırlara çıktılar. Demet demet çiçekler hazırlayıp şeyhlerine koştular. Yunus en sona kalmıştı. Akşam üstü tek bir papatya ile çıkageldi. Zaten Yunus'a karşı gizli bir kıskançlık içinde olan bazı dervişler: "Şuna bakın hele!.. Bula bula bir tek papatya getirmiş." diye fısıldaştılar. Tapduk, olayın hikmetini Yunus'tan sordu. Yunus da: "Şeyhim, kırları dolaştım, hangi çiçeğe varsam Allah'ı zikreder buldum. Hiçbirini koparamadım. Akşama doğru bir papatya bana seslendi: "Gel derviş Yunus, benim kellemi kopar. Ben bugün Rabbime zikirden gafil oldum. Ölmek bana haktır, beni götür şeyhine." diye inledi. Ben de size onu getirdim.

A Single Flower

One day, Tapduk Emre told his disciples, "Today you will all climb the mountain and bring back bunches of flowers for me. I will give a present to the one who brings the best bunch". All his dervishes went directly to the countryside. They prepared bunches of flowers to offer their sheikh. Yunus was the last dervish to bring flowers. He appeared with a single daisy flower. Some of the other dervishes who were jealous of him exclaimed "Look at him! He managed to find just a single daisy." Tapduk asked the reason to Yunus, and Yunus replied, "Sheikh, I have wandered all over the countryside. Whichever flower I approached, I found it proclaiming the name of Allah. Consequently, I couldn't pick any. A daisy called to me towards dusk and whimpered, "Come Dervish Yunus cut my head. Today I didn't mention the name of my Allah. I deserve to die. Come and take me to your sheikh," and so I brought it to you.

Söyle Yunus Can

Günlerden bir gün Anadolu (Rum) erenleri Tapduk Emre'nin tekkesine geldiler. Büyük bir kalabalık oldu. Meclis kuruldu. Mecliste Yunus-ı Gûyende derler bir kimse vardı. Yunus da orada idi. Tapduk Emre coşku içinde kendinden geçerek Gûyende'ye, "Yunus, söyle!" dedi. Gûyende işitmedi. Tekrar "Yunus, sohbet eyle işitelim!" dedi. Yunus-ı Gûyende yine işitmedi. Üçüncüsünde de Gûyende'den haber çıkmayınca, bu sefer ikinci (Bizim) Yunus'a dönüp : "Yunus, vakit oldu, o hazinenin kilidini açtık, nasibini aliverdin, sen söyle! Bu mecliste sohbet eyle. Hünkâr varlığının nefesi yerine geldi." dedi. Yunus'un gönlü açıldı, gözlerinden perde kalktı, coşku denizine düştü. Dili çözöldü şiirler söylemeye başladı. İlâhî hakikatlerin sırlarından, inceliklerinden öyle sohbet eyledi ki, işitenler hayran kaldılar.

Tell Yunus

One day the masters of Anatolia visited the lodge of Tapduk Emre. There was a huge crowd assembled there. A great council was set. There was a man called Yunus-ı Guyande in the council along with Yunus Emre. With enthusiasm, Tapduk Emre shouted to Guyande, "Speak Yunus!" He didn't hear this. Once more he called, "Yunus tell us, and have us hear your communion." Again Guyande didn't hear him. Hearing no reply from him a third time, he turned to our Yunus, "Yunus, it is time to take out your treasures. Now it is your turn. Tell us. Tell your communion in this council. The existence of the breath of the sultan has found its owner." So Yunus's heart was opened from that time. There was no blindness. He was in flame of enthusiasm. He found he was able to recite poetry. He started to explain the mysteries of certain divine truths to such a degree that the audience were unable to prevent themselves from falling into a trance; such was the power of his speech.

Aşk Şarabı

Tabduk Emre, bir gün Yunus'a aşk şarabı sunarak, "Yunus, bunu insan ayağı değmeyecek bir yere koy." dedi. Gayesi, Yunus'un ilahi zevki tadıp dilini çözmesi ve şiirler söylemesiydi. Bu da ancak aşka düşmekle olabilecekti. Bunun üzerine Yunus Emre ne yapacağını düşündü. Günlerce dağları taşları her yeri dolaştı; fakat insan ayağı değmeyecek bir yer bulamadı. Sonunda aklına geldi. Bu yer ancak kendi midesi olabilirdi. Bunu düşünür düşünmez dizlerinin üzerine çöktü. Aşk şarabını içti. İçer içmez de mest oldu, kendinden geçti. Yüreği aşkla doldu. Böylece ilhama kapılarak şiirler söylemeye başladı.

The Wine of Love

One day, Tapduk Emre offered a glass of the wine of love to Yunus saying, "Put this somewhere where no-one can ever step on it." His aim was to have Yunus taste the divine pleasure of it, and start to recite poetry. This would only be by love. So, Yunus wondered what to do. He wandered the mountains and land for days, but he couldn't find anywhere that human beings could not step on. Then he realised that this lace could only be his stomach. As he thought about this, he knelt down and drank the wine. As he drank the wine he began to feel exhilaration to the point of intoxication because of the wine. His heart was filled with love; he felt inspired and began reciting poetry.

Şeyh'in Kızı

Yunus, Tapduk'a kırk yıl samimiyetle hizmet etti. Odun taşımaktan sırtı yara oldu. Fakat kimseye belli etmedi. Şeyhi onu severdi. Bu, öbür dervişlere ağır geldi. "Şeyhin kızını seviyor, onun için bu ağır hizmete katlanıyor." dediler. Bu dedikoduyu Tapduk'a duyurdular. Tapduk, Yunus'un hâlini bilirdi. Onları doğru yola getirmek ve şüphelerini gidermek için, bir gün Yunus'a tekkeye hep düzgün odun getirmesinin sebebini sordu. Yunus, "Doğru olmayan, bu kapaıya layık değildir." diye cevap verdi. Tapduk "Söyle Yunus'um söyle!" dedi. Yunus bu nefesin bereketiyle şair oldu. Sonra Tapduk, ihvân yalancı olmasınlar, utanmasınlar, diye kızını da Yunus'a verdi. Bu kız Kur'ân okurken akan sular durur, onu dinlerdi.

The Daughter of the Sheikh

Yunus worked heartily in the service of Tapduk Emre for forty years. He had wounds on his back through carrying wood. However, he didn't show this to anyone. His sheikh loved him. This made the other dervishes jealous of him. They said, "He is in love with the daughter of the sheikh, that's why he serves him." They let Tapduk Emre hear this gossip. However, Tapduk Emre knew Yunus well. In order to have them see the truth and rid themselves of doubt he asked Yunus the reason he carried only smooth neatly cut wood. Yunus said, "Faithless ones do not deserve this lodge." Tapduk said, "Tell my Yunus, tell the truth." With the blessing of this breath he became a poet. Then in order not to have the other dervishes think of themselves as liars, Tapduk had his daughter marry Yunus. While this girl was reciting the Holy Koran, even the flowing waters stopped to listen to her.

Bu Nasıl Bir Hâl ?

Yunus, dağda odun hazırlarken kuşlar başta olmak üzere onlarca vahşi hayvan etrafına toplanırdı. Yunus, onlarla hâl dilinden konuşurdu. Öyle ki tilkiler, kaplanlar, yılanlar, kurtlar, sincaplar Yunus'un ormana girdiğini görünce odun kestiği yere üşüşürlerdi. Bir gün, buradan geçmekte olan bir yabancı seyyah, bu hali gördü. Uzaktan bir süre Yunus'u seyrettikten sonra selâm vererek: "Oduncu derviş. Bu ne hâl? Hayvanlarla bile dost olmuştun? Bu Anadolu dervişleri hep böyle midir? Çünkü Bursa'da bir derviş tanıdım. Geyiklere biniyordu, "Geyikli Hasan" derlermiş adına. Çok güzel sözler söylüyordu. Burada da sen!.. Vahşi hayvanlar kaçmıyor sizden. Şaşılacak şey ..." Yunus, yabancıya şöyle dedi: "Geyikli'de gördüğün de biz de gördüğün de Hak'tır yabancı. Hak ile birlik olunca cümle varlıklar biliş olur".

What's happening here?

While Yunus was preparing wood on the mountains, all the wild animals and the birds gathered around him. He talked to them with the language of behaviour. All the foxes, tigers, snakes, wolves, and squirrels, gathered around Yunus. One day a foreign wanderer passing there saw this and watched them for a while. Then after greeting Yunus, he asked, "Hey Dervish the lumber man, what's happening here? You seem to be a friend with even wild animals. Are all Anatolian dervishes the same? I saw a dervish in Bursa and he was riding a deer. People call him 'Geyikli Hasan' (Hasan with Deer). He told good things, and here, you are doing the same thing. How surprising it is that none of these wild animals are afraid of you." Yunus replied, "Well visitor, the thing you saw both with Geyikli and here is the same; the truth. If you are together with the truth, all creatures around you become familiar and real."

Altın ve Odun

Bir gün Yunus dağda odun keserken karşıdan bir atlıın gelmekte olduğunu gördü. Atlı, iyi giyimliydi. Süslü mücevherleri vardı. Yunus, bu atlıın sultan olduğunu anladı. Sultan da Yunus' u görünce durdu ve sordu :*"Derviş burada ne yaparsın?"* Yunus : *"Odun keserim."* dedi. Sultan, Yunus' a bir miktar altın verdi. Yunus *"Sultanım bu nedir?"* dedi. Sultan da *"Bu öyle bir şeydir ki nereye göndersen boş gelmez. Her ihtiyacını karşılar."* Yunus sordu : *"Adı nedir?"* Sultan *"Altındır."* dedi. Yunus, öyle bir Allah kulu idi ki dağlara taşlara, *"Altın olun !"* dese, altın olurdu. Bu duyguyu içinden geçirir geçirmez hemen o anda dağlar taşlar ve ağaçlar altın oldular. Yunus dedi ki:*"Sultanım, altın ne ki, neye yarar? Bunlar dünyalık şeylerdir. Taşa taş olmak, ağaca ağaç olmak yaraşır."* Böyle der demez altın olan taşlar, ağaçlar evvelki gibi oldular.

Gold and Wood

One day, while he was cutting wood, Yunus saw a horseman approaching him. He was dressed well and was adorned with jewellery. Yunus understood that this horseman was the Sultan. Seeing Yunus, the Sultan stopped and asked him, "What on earth are you doing here, Dervish?" Yunus replied, "I cut firewood." The Sultan gave Yunus some gold. Seeing the gold, Yunus asked, "What are these, Sultan?" The Sultan replied, "It is something that wherever you send, it can supply all your needs." Yunus was such a loyal servant of Allah that he believed that if he wished it, all around him would be turned to gold. As he was thinking this, everything around him turned into gold. Yunus said, "My Sultan, what is gold for? These things are for this world. Stone should be stone and a tree should be a tree." As he said this, everything around him took its original shape.

Ümmî Yunus

Yunus, halk arasında ümmî olarak bilinmesine rağmen; Arap ve Fars dilleriyle, din ve dünya ilimlerindeki bilgisiyle tanınırdı. Bu durumu bilen Bektaşî müritlerinden biri bunun sebebini Yunus'a sordu : "Derviş Yunus, bu iş nasıl oldu?" Yunus ona şöyle dedi : "Dillerimi Mevlâna'dan, dinimi Hacı Bektaş'tan, şiirimi ise Tabduk Emre'den tahsil eyledim ben." Bektaşî dervişi. "Nasıl olur bu? Sen onları dünya gözüyle hiç görmedin ki!" dedi. Yunus ellerini kalbinin üstüne bastırıp usulca: "Gözler insanlar için, kalp gözüyse sadece erenlerin. Kalpten kalbe varan köprüde, sen gözünü yeter ki açık eyle!" dedi. Mürit, o sıra Yunus'un ellerine baktı ve ellerinin bir çerağ gibi parıl parıl parladığını gördü.

* Ümmî: Bilgisi okuma yazmaya dayanmayan, bütün bildiklerini vahiy yoluyla Allah'tan alan Hz. peygamberin sıfatı. Halk Yunus'u çok sevdiği için bu sıfatı ona da vermiştir.

Ümmî (İlliterate) Yunus

Although he was known to be ummi (illiterate) among the people, Yunus was famous through his knowledge of the Arabic and Persian languages, and positive sciences and theology. Knowing this, one of the disciples of Bektaşî asked Yunus, "How do you know all this Devish Yunus?" Yunus replied, "My languages come from Mevlana, my religion from Hacı Bektaş, and my poetry comes from Tapduk Emre." "But didn't you see these masters in real life?" asked the disciple in surprise. Putting his hands on his heart, "Eyes are for everyone, but seeing something at heart is for saints. You have to open your eyes on the bridge from one heart to the other." Just then the disciple looked at Yunus, who had his hands on his heart, and saw that the hands glittered like a candle.

* Ümmî: It is the title of the Prophet Mohammed who was illiterate and who was inspired all his knowledge by Allah. This title expresses his illiteracy. Since people loved Yunus intensively, they attributed this title to him as well.

Uzun Yazmışsın

Yunus birgün Mevlâna'ya : "Mesnevî'yi sen mi yazdın?" demiş. Mevlâna "Evet." deyince, "Uzun yazmışsın! Ben olsam: **'Ete kemiğe büründüm Yunus diye göründüm'** derdim, olur biterdi!" demiş.

You Have Written Much

One day Yunus asked Mevlana, "Are you the one who wrote the Masnavi?" "Yes," he replied. Then Yunus said, "You have written such a lot. If I were you I would write:

**'I became flesh and bones
and appeared as Yunus'**
And that would be all."

Türkmen Kocası

Genç Yunus Emre sık sık Mevlâna'nın yanına giderdi. Her ayrılışında Mevlâna onu kale kapısına kadar uğurlardı. Mevlâna'nın müritleri, bu duruma şaşıp kalırlardı. Bir gün sükutu bozarak, Mevlâna'ya bunun sebebini sordular. O da: "İlahi menzillerin hangisine çıktımsa, bu Türkmen kocasının izini önümde buldum. Onu geçemedim." Onun Türkmen kocasından muradının Yunus Emre olduğu söylenir.

An old Turcoman

Young Yunus used to visit Mevlana very often. At every departure Mevlana accompanied him to the city gates. Disciples of Mevlana were puzzled by this behaviour. One day, they dared to ask about this to Mevlana. He replied, "I saw the traces of an old Turcoman at all the divine levels I tried to attain. I couldn't overtake him." It is said that he was referring to Yunus Emre when saying 'old Turcoman'.

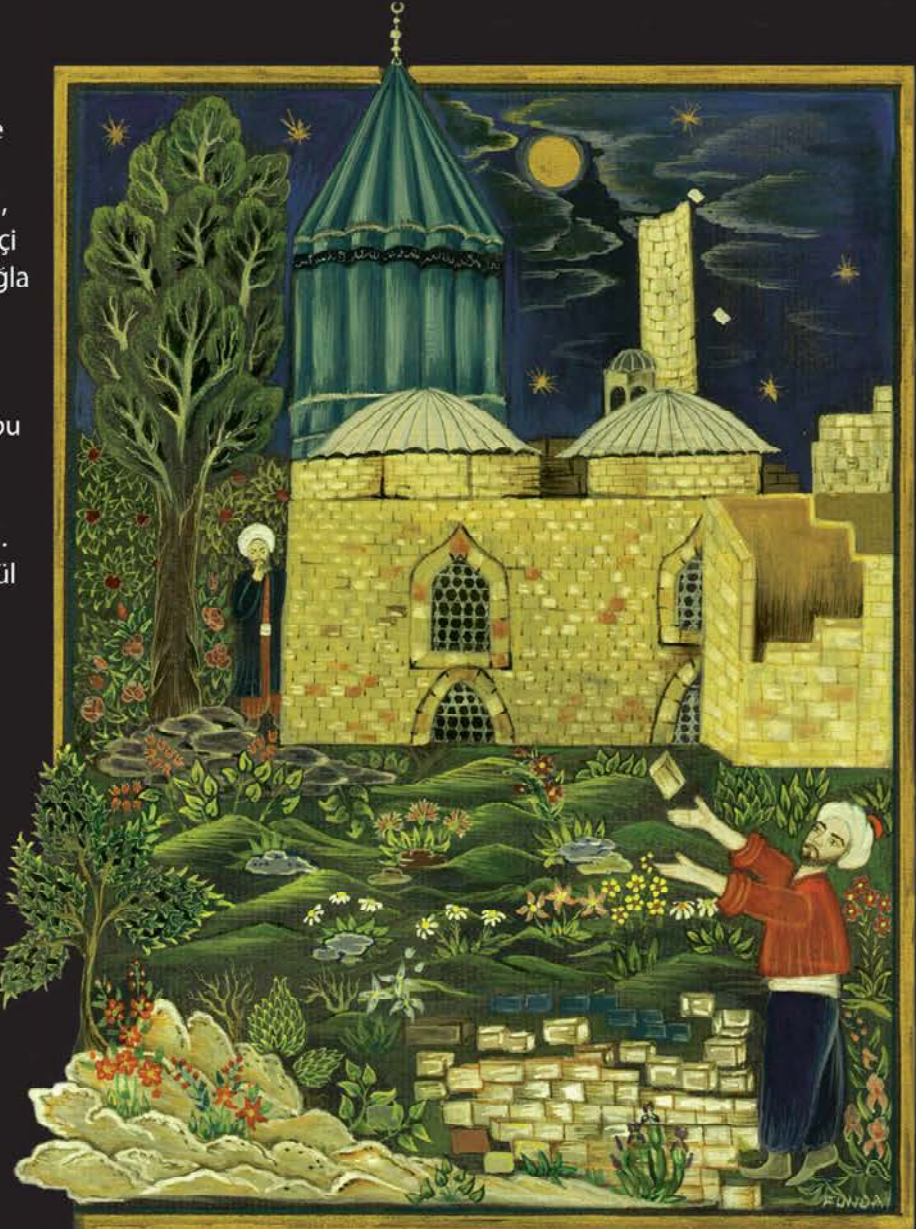

Mevlâna ve Yunus

Yunus, Konya'da bulunduğu yıllarda Hz. Mevlâna'nın büyük oğlu Sultan Veled ile arkadaşlık etti. Her ikisi de Mevlâna'dan ders aldı. Mevlâna vefat edince Yunus çok perişan oldu. Ardından içli gözyaşları döktü. O günlerde Mevlâna'nın mübarek mezarı üzerine bir türbe yapılıyordu. Yunus, bu inşaatın gönüllü ırgatı oldu. Sabahtan akşama kadar omuzunda taş, tuğla taşıdı. Bir seher vakti, erkenden baş mimar inşaatı kontrole geldi. Bir de ne görsün, bir işçi yerden bir tuğla alıyor ve "Allah -Hakk" diyerek yukarı fırlatıyor. Tuğla havada bir kaç devir yaptıktan sonra kubbede yerini buluyordu. Bu işçi Yunus'tan başkası değildi. Mimar bu durum karşısında hayretler içinde kaldı. O işçinin yanına yaklaştı "Kimsin sen?" diye sordu. Bu sırada o işçi yerden aldığı tuğlayı yukarıya fırlattı. Fakat bu tuğla yerine varmadan yere düşüp parçalandı. Böylece Yunus'un kerameti meydana çıktı. Artık oralarda kalamazdı ve Konya'yı terk etmeye karar verdi. Sultan Veled'in elini öpüp ayrılacağını bildirdi. Sultan Veled de O'na "Git Yunus Git... Sen artık türbe değil de gönül binaları yap." diyerek onu uğurladı...

Mevlâna and Yunus

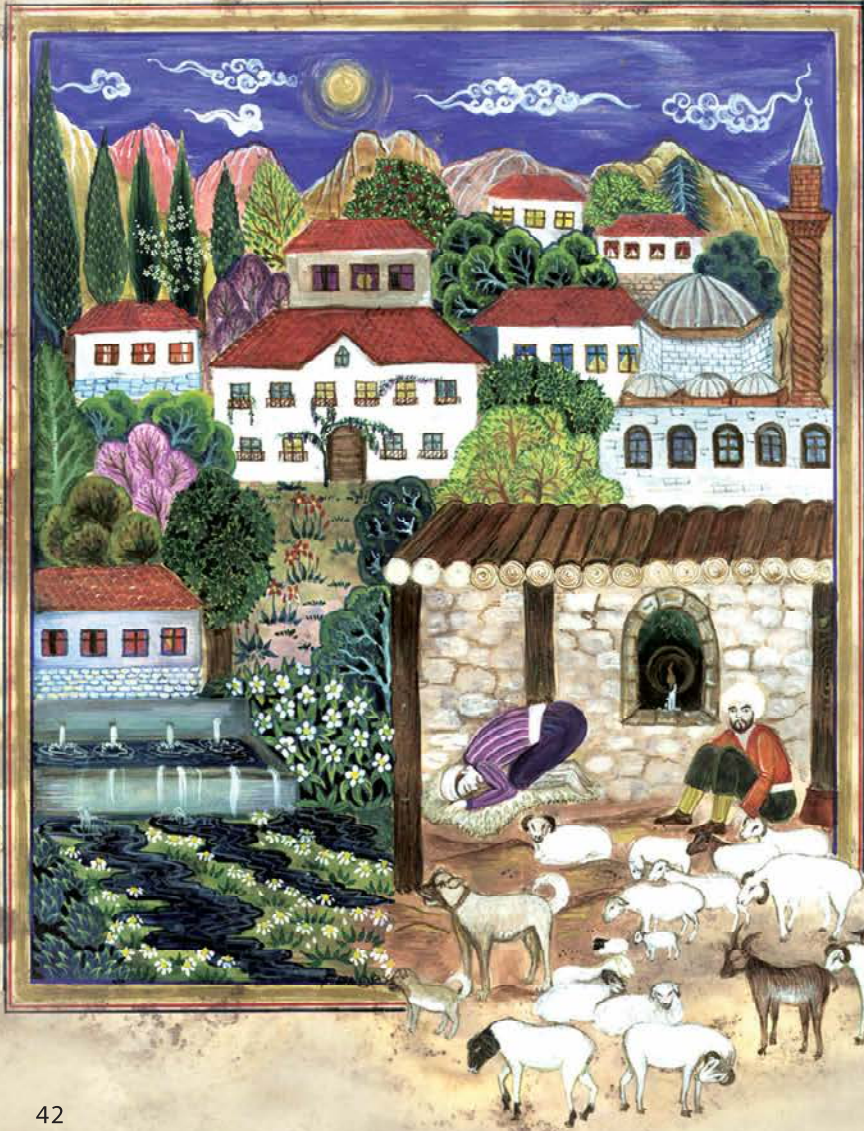
While he was in Konya, Yunus became a close friend of Mevlana's elder son, Sultan Veled. They both took lessons from Mevlana. After the death of Mevlana, Yunus became miserable. He cried tears after him. A huge Turbah was then to be built on Mevlana's grave site. Yunus voluntarily worked on the construction of this Turbah. He carried stones and rubble all day. One morning, the master architect wanted to check on the construction work. When he got to the site, he saw a man gathering bricks and throwing them up, one by one, saying, "Allah, the Truth." Having turned once or twice in the air, each brick dropped precisely into place on the dome. The architect was truly shocked. He approached Yunus and asked, "Who are you?" At that moment the worker took one more brick and threw it up again, but this time the brick fell to the ground and broke into pieces. Through such actions the architect saw the miracle of Yunus. From then on, Yunus knew it would be impossible for him to stay there. So, he decided to leave Konya. Kissing the Sultan's hands, he told his decision to Sultan Veled. Sultan Veled sent him off saying, "Go Yunus, my man. Now it is time for you to build buildings of the heart rather than turbahs."

Çoban

Kırk yıl diyar diyar dolaşan Yunus'un yolu bir köye vardı. Ev ev köylüyü ziyaret etti. Hepsiyle sohbet etti, onlara şiirlerini okudu. Yunus daha sonra müsaade isteyip kalktı. Bir ahırın yanından geçerken bir çobanın ağladığını gördü. Çobanın gözleri kan çanağına dönmüştü. Sebebini sordu. Çoban, sürüsünden bir koyunu kurdun kaptığını, ağaya durumu anlattığı halde kendisine inanmadığını ve eziyet ettiğini

söyledi. Yunus, ağanın evini sordu. Çoban, köyün en görkemli evini işaret etti. Yunus : "*Bekle beni, birazdan geleceğim.*" diyerek köy ağasının evine yöneldi. İçeri girdi. Bir müddet sonra çobanın kaldığı ahıra döndü. Bu kez çobanı da yanına katıp ağanın huzuruna vardı. Gördüğü manzara karşısında çobanın gözleri fal taşı gibi açıldı. Çünkü, ağa odanın dört duvarını turlayıp koyun gibi melemektedir. Çobanı görünce hemen yanına sokuldu, yakaran gözlerle kendisini affetmesini diledi. Çoban affedince, ağa bir köşeye sindi. Dışarı çıktıklarında "*Kimsin sen ?*" diye sordu. Yunus "*Bu nice iştir ki akıl sır ermez ?*" dedi. Azığını heybesine koyup gözden kayboldu.

The Shepherd

Having wandered through different lands, Yunus stopped at a village. He visited all the villagers one by one at their houses. He chatted with them and read his poems to them. Then he asked for permission to leave and he left. On his way, as he was passing a stable, he saw a shepherd crying. His eyes were reddened. Yunus asked the reason for his distress. The shepherd said that a wolf had attacked his herd and taken a sheep. Although he told this to his master, he wasn't believed, and was tortured. Yunus asked where the lord's house was. The shepherd pointed out the most magnificent house in the village. Yunus said, "Wait, I will be back in a few minutes," and turned towards the landowner's house and entered. After a while, he returned to the stable. This time, taking the shepherd with him, he went to the landowner again. The shepherd was shocked with the scene he saw because his master was turning around bleating like a sheep in his room. Seeing the shepherd, he approached him and begged him to forgive him. As the shepherd forgave him, he was released from his ordeal and sat in a corner of the room. When they left, the shepherd asked Yunus who he was. Yunus replied, "It is something that cannot be understood." Putting his food in his saddlebag, he disappeared shortly afterwards.

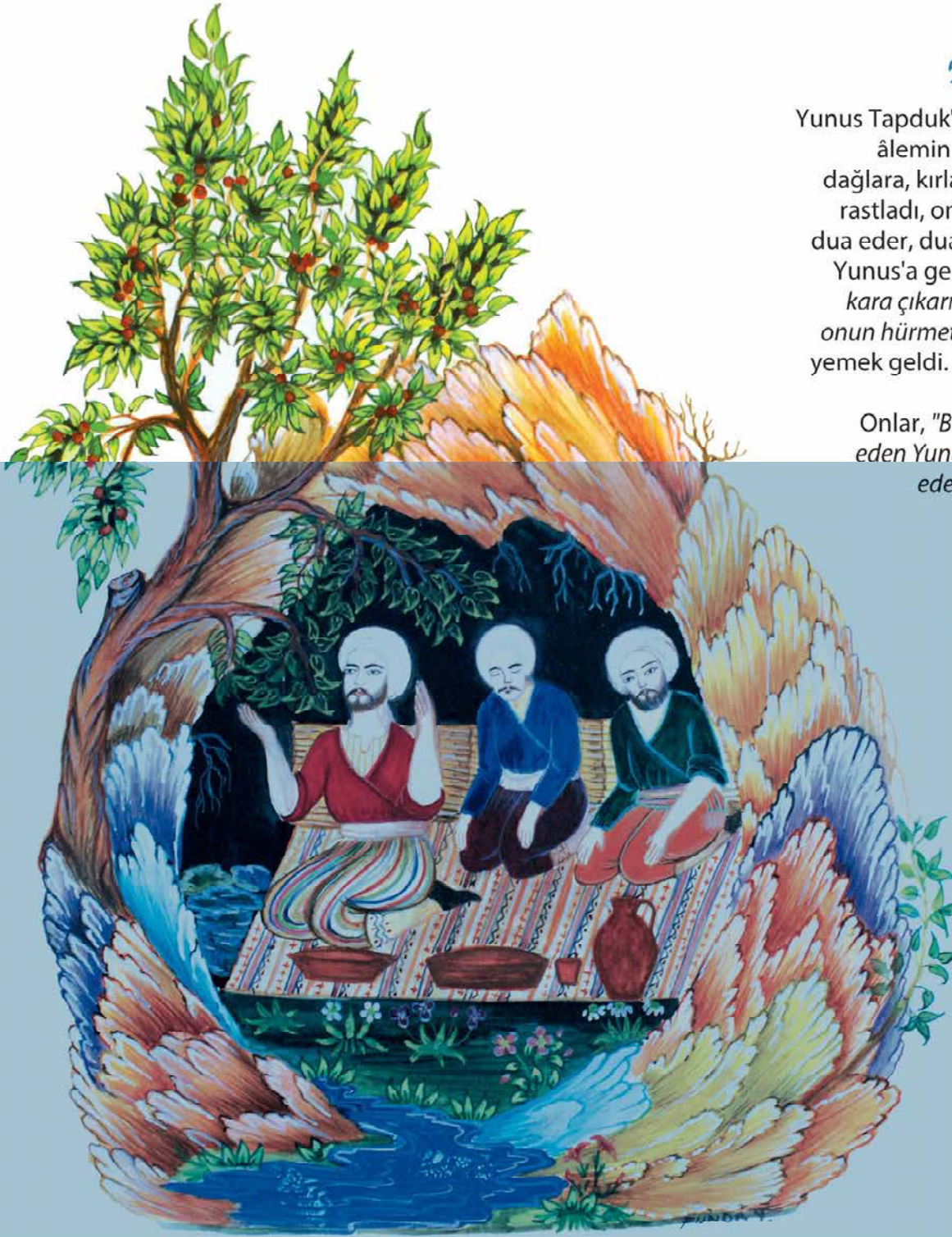

Dervişlerin Duası

Yunus Tapduk'a kırk yıl hizmet etti. Fakat, kendisine ilahi âlemin sırlarından bir şey açılmamıştı. O da kaçıp dağlara, kırlara düştü. Bir gün bir mağarada dervişlere rastladı, onlarla arkadaş oldu. Her gece onlardan biri dua eder, duası bereketiyle bir sofraya yemek gelirdi. Sıra Yunus'a geldi, o da duâ etti: "Yâ Rabbi, benim yüzümü kara çıkarma. Onlar kimin hürmetine duâ ediyorlarsa, onun hürmetine beni utandırma!" dedi. O gece iki sofraya yemek geldi. "Kimin yüzü suyu hürmetine duâ ettin" diye sordular. Yunus "Önce siz söyleyin." dedi. Onlar, "Biz Tapduk Emre'nin kapısında kırk yıl hizmet eden Yunus diye bir ermiş vardır onun hürmetine dua ederiz." dediler. Yunus bunu duyunca hemen Tapduk dergahına geri döndü.

The Prayers of Dervishes

Yunus Yunus had served Tapduk for forty years. However, he couldn't reach any of the divine mysteries. As a result, he escaped away to the mountains and the countryside. One day, he came across some dervishes in a cave. They became friends. Every night, one of them prayed for food, and through the munificence of the prayer, a meal was sent to them by God as a miracle. Then Yunus's turn came. He prayed, "My God almighty, don't make me ashamed. I don't know for whose honour they were begging you, but in his honour, please don't make me ashamed." That night two big meals appeared. "For whose honour did you pray?" they asked. Yunus replied, "You will tell me first." They said, "We heard of a man who has served Tapduk Emre for forty years. We always pray in his honour." Hearing this, Yunus went back to the lodge of Tapduk Emre.

Bizim Yunus

Yunus, dergâha gelince Ana Bacı'nın yanına vardı. Dergâhtan ayrıldığı için çok pişmandı. Bu yüzden ona : "Aman beni bağışlat !" dedi. Ana Bacı dedi ki: "Tapduk, sabah namazına abdest almak için çıkar. Kapı eşiğine yat. Üstüne basınca bu kim diye sorar. Ben, Yunus" derim. "Hangi Yunus?" derse bil ki, gönlünden çıkmışsın! "Bizim Yunus mu?" derse ayaklarına kapan, kendini bağışlat. Yunus, Ana Bacı'nın dediği gibi eşiğe yattı. Sabah namazı vakti olunca Tapduk Emre, Ana Bacı'nın kolunda abdest almaya giderken ayağı Yunus'a değdi. Bu kim diye sordu. Ana Bacı, "Yunus" dedi. Tapduk, "Bizim Yunus mu?" deyince, Yunus Tapduk'un ayaklarına kapanıp suçunu bağışlattı.

Our Yunus

When Yunus returned to the lodge, he went to Ana Bacı. Yunus was very regretful at having left the lodge. For this reason, he told her, "Please tell him to forgive me." Ana Bacı told him, "Tapduk always goes out for morning ablutions. Lay at the doorstep. As he steps on you, he will ask who you are. I will tell him that you are Yunus. If he asks, 'Which Yunus?' you can be certain that he has forgotten you. However, if he asks, 'Is he our Yunus?' at that time petition him and have him orgive you. " Yunus did as Ana Bacı had told. He laid at the doorstep. During morning pray, Tapduk Emre, walking arm-in-arm with Ana Bacı, went out for morning ablutions. His foot touched Yunus. "Who is he?" he asked. "Yunus," his wife replied. As Tapduk asked, "Is he our Yunus?" Yunus appealed to him and was forgiven.

Asa Nereye Düşerse

Yunus, dağda karşılaştığı dervişlerden Hak katındaki derecesini öğrenip, dergâha geri döndüğünde Tapduk Emre onu affetti; fakat yanında kalmasına izin vermedi. Ona şöyle dedi: "Mertebeni öğrendin. Artık burada duramazsın. Çünkü bir postta iki aslan oturmaz. Buradan gidecek ve halkı irşad edeceksin." Ardından da : "Asamı attığım yere gider, gönülleri orada fethedersin." diye ekledi. Daha sonra asasını attı. Yunus bu asayı tam beş yıl aradı, sonunda Sarıköy'de buldu ve orada ruhunu teslim etti.

Wherever the Sceptre Falls...

When Yunus returned to the lodge, he went to Ana Bacı. Yunus was very regretful at having left the lodge. For this reason, he told her, "Please tell him to forgive me." Ana Bacı told him, "Tapduk always goes out for morning ablutions. Lay at the doorstep. As he steps on you, he will ask who you are. I will tell him that you are Yunus. If he asks, 'Which Yunus?' you can be certain that he has forgotten you. However, if he asks, 'Is he our Yunus?' at that time petition him and have him forgive you." Yunus did as Ana Bacı had told. He laid at the doorstep. During morning pray, Tapduk Emre, walking arm-in-arm with Ana Bacı, went out for morning ablutions. His foot touched Yunus. "Who is he?" he asked. "Yunus," his wife replied. As Tapduk asked, "Is he our Yunus?" Yunus appealed to him and was forgiven.

Molla Kasım

Yunus, hayatı boyunca üç bin şiir söyledi. Bunları bir divan haline getirdi. Molla Kasım isimli bir din bilgini bir su kenarına oturup bu şiirleri okumaya başladı. Bunlardan önce ilk binini okudu ve dine aykırı bularak yaktı. Kalan bin tanesini de aynı sebeple suya attı. Üçüncü bine başlayınca şu beyitle karşılaştı :

**Derviş Yunus bu sözü eğri büğrü söyleme
Seni sığaya çeken bir Molla Kasım gelir**

Molla Kasım, bu beyti okur okumaz, Yunus'un kerametine inandı. Divan'ını öpüp alnına koydu. Fakat ne çare ki elde bin şiir kalmıştı. Şimdi Yunus'un o yakılan bin şiirini gökte kuşlar ve melekler, denize atılan bin tanesini balıklar, kalan bin şiirini de insanlar okumaktarmış.

Molla Kasım

Yunus recited approximately three thousand poems throughout his life. He made a divan (collection) of them. The religion scholar, Molla Kasım, sat beside a river and began reading these poems. He read the first thousand poems and burned them thinking that they were against religion. He threw the second thousand into the water for the same reason. As he started reading the third thousand he saw this couplet:

**Dervish Yunus, never tell false or erroneous words
One day, Molla Kasım will come to question your words**
As he read this couplet, Molla Kasım believed in the miracle of Yunus. He kissed his divan with deep regret. However, it is a pity that inevitably there are only one thousand poems left. Now, according to legend, those one thousand poems which were burned by Molla Kasım are being read by the birds and the angels of the skies, and the second thousand poems are being read by the fish of the seas. As for the last thousand poems, they are being read by us human beings.

Taştın yine deli gönül
Sular gibi çağlar mısın
Aktın yine kanlı yaşım
Yollarımı bağlar mısın

...

Yavı kıldım ben yoldaşı
Onulmaz bağrımın başı
Gözlerimin kanlı yaşı
Irmak olup çağlar mısın

...

Karlı dağların başında
Salkım salkım olan bulut
Saçın çözüp benim için
Yaşın yaşın ağlar mısın

...

Esridi Yunus'un canı
Yoldayım illerim hani
Yunus düştü gördü seni
Sayru mısın sağlar mısın

*Once more, you overflowed my mad soul
Will you babble like all waterfalls?
Once more, you dropped my bloody tears
Will you block all my roads?*

...

*I have lost the real fellow friend
Wounds in my heart make me suffer
Bloody tears of my eyes
Will you babble like all rivers?*

...

*Atop snowy mountains
Clouds in bunches
Having your hair loosened
Will you cry for me in tears?*

...

*Yunus's soul swooned
I am on my way, where are my lands
Yunus saw you in a dream
Have you fallen sick or in health?*

Yalancı dünyaya konup göçenler
Ne söylerler ne bir haber verirler
Üzerinde türlü otlar bitenler
Ne söylerler ne bir haber verirler

...
Kimisinin üstünde biter ağaçlar
Kiminin başında sararır otlar
Kimi masum kimi güzel yiğitler
Ne söylerler ne bir haber verirler

...
Kimisi dördünde kimi beşinde
Kimisinin tâcı yoktur başında
Kimi altı kimi yedi yaşında
Ne söylerler ne haber verirler

...
Yunus der ki; gör takdîrin işleri
Dökülmüştür kirpikleri kaşları
Başları ucunda hece taşları
Ne söylerler ne bir haber verirler.

*Those who perch on this false world and then go out
They never speak nor send any news at all
Those on whose graves all sorts of grass and weeds sprout
They never speak nor send any news at all*

...
*Some of them have trees on their graves
Some are covered with weeds withering in waves
There lie innocent youths, fair maidens and braves
They never speak nor send any news at all*

...
*Some died young without tasting life
Some had crowns their heads could no longer hold
Some were six or seven when they died
They never speak nor send any news at all*

...
*Yunus says, "All this is done by Fate alone"
From their eyes, all their brows and lashes are gone
To mark their place, there is only a headstone
They never speak nor send any news at all*

Şol cennetin ırmakları
Akar "Allah!" deyu deyu;
Çıkmış İslâm bülbülleri,
Öter "Allah!" deyu deyu.

...
Kimi yiyip kimi içər
Hep Melek' ler rahmet saçar
İdris nebî hulle biçer
Biçer Allah deyu deyu

...
Hakk'a âşık olan kişi
akar gözlerinin yaşı
Pür nûr olur içi dışı
Söyler Allah deyu deyu

...
Miskin Yunus var yârına
Koma bugünü yarına
Yarın Hakk'ın didârına
Varır Allah deyu deyu

*The rivers of paradise
Flow in the name of God Almighty
Appeared the nightingales of Islam
Sing in the name of God Almighty*

...
*Some eat and some drink
All angels scatter mercies
Prophet Enoch cuts up clothes
Sews them in the name of God Almighty*

...
*The true lover of God Almighty
Cannot stop his tears dropping
Purifies his soul with all his presence
Tells in the name of God Almighty*

...
*Mystic Yunus, you will go your lover
Never delay today's work
Tomorrow in the presence of God
Are opened in the name of God Almighty*

Acep şu yerde var m'ola
Şöyle garip bencileyin?
Bağrı başlı, gözü yaşlı,
Şöyle garip bencileyin.

...
Kimseler garip olmasın,
Fırat oduna yanmasın,
Hocam! Kimseler kalmasın
Şöyle garip bencileyin.

Bir garip ölmüş diyeler,
Üç günden sonra duyalar,
Soğuk su ile yuyalar
Şöyle garip bencileyin.

...
Hey Emrem Yunus bîçâre!
Bulunmaz derdine çâre,
Var imdi gez şardan şara
Şöyle garip bencileyin.

*I wonder if there are
Any other poor as forlorn as I?
His heart afflicted, his eyes in tears
Any other poor as forlorn as I?*

...
*I hope no humble servants
Would be poor or suffer from longing
My master, I hope no-one
Would be poor and as forlorn as I*

*They say that a poor fellow is dead
Hearing of it after three days
They'll wash my corpse in cold water
Any other poor, as forlorn as I?*

...
*Hey! Yunus the wretched lover
There is no cure for your calamity
Now it is time to drift from city to city
In a poor manner, as forlorn as I*

Dolap niçin inilersin
Derdim vardır inilerim
Ben Mevla'ya âşık oldum
Onun için inilerim

Benim adım dertli dolap
Suyum akar yalap yalap
Böyle emreylemiş Çalap
Onun için inilerim

Beni bir dağda buldular
Kolum kanadım kırdılar
Dolaba layık gördüler
Onun için inilerim

...
Dülgerler beni yondu
Her azam yerine kondu
Bu iniltim Hak'tan geldi
Onun için inilerim

*Water mill, why do you creak
I am in pain, that's why I creak
I fell in love with God Almighty
For that reason, I creak*

*I am called water mill in pain
My water overflows over and over
This is the order of my God Almighty
For that reason, I creak*

*They found me on a mountain
Broke all my branches down
They me deemed worthy for a water mill
For that reason, I creak*

...
*Carpenters put me into a shape
Locate all my parts into their own place
This creak of mine is a gift of God
For that reason, I creak*

Biz dünyadan gider olduk
Kalanlara selâm olsun
Bizim için hayır duâ
Kılanlara selâm olsun

Ecel büke belimizi
Söyletmeye dilimizi
Hasta iken hâlimizi
Soranlara selâm olsun

...

Azrail alır canımız
Kurur damarda kanımız
Yuyacağız kefenimiz
Saranlara selâm olsun

...

Mîskin Yunus söyler sözü
Kan yaş ile doldu gözü
Bilmeyen ne bilsin bizi
Bilenlere selâm olsun

*It is time for us to leave the world
Greetings to the stayers
The ones who pray for us
Greetings to those humble prayers*

*Appointed death bows us down
Prevents us making speech
While suffering from pains
Greetings to those asking for our contentment*

...

*Death angel Azrael does his duty
Petrifies our blood in our veins
Our dead bodies will be washed
Greetings to the ones who shroud us*

...

*Poor Yunus tells the truth
Crying with bloodshot eyes
How can the ignorant know us
Greetings to those who know us*

Aşkın aldı benden beni,
Bana seni gerek seni;
Ben yanarım dün ü günü,
Bana seni gerek seni!

Ne varlığa sevinirim,
Ne yokluğa yerinirim,
Aşkın ile avunurum,
Bana seni gerek seni!

...
Eger beni öldüreler
Külüm göğre savurular
Toprağım anda çağıra
Bana seni gerek seni

...
Yunus'dürür benim adım,
Gün geçtikçe artar odum,
İki cihanda maksudum,
Bana seni gerek seni!

*Your love has wrested me away from myself
You are the one I need, the one I crave
Day and night I burn, gripped by agony
You are the one I need, the one I crave*

*Neither have I found great joy with being alive
Nor have I grieved to cease to be alive
The only solace I have is your love
You are the one I need, the one I crave*

...
*Even if they kill me
Ruin me that no trace is left
The time my grave calls me
You are the one I need, the one I crave*

*Yunus the lover, they call me
Each passing day fans and rouses my flame
What I desire in both worlds is the same
You are the one I need, the one I crave*

*İlim ilim bilmektir
İlim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsin
Ya nice okumaktır*

*A knowledge of science is knowing science
A knowledge of science is self-knowledge
If you cannot attain self-knowledge
What use are your studies*

